

Trobada Benet XVI – Bartomeu I

Constantinopla, dia de Sant Andreu: 30-11-2006

«Avui és el dia en què ha obrat el Senyor, alegrem-nos-en i celebrem-lo»

La reunió fraternal que hem tingut, el Papa de Roma Benet XVI i el Patriarca Ecumènic Bartolomé I, és una obra de Déu i d'alguna manera do que en procedeix. Agraïm a l'autor de tot bé que ens hagi permès d'expressar novament amb la pregària i amb el diàleg la nostra alegria de sentir-nos germans i de renovar el nostre compromís a favor de la plena comunió. Aquest compromís prové de la voluntat de nostre Senyor i de la nostra responsabilitat com a pastors en l'Església de Crist. La nostra trobada vol ser signe i suport per a tots, a fi que compartim els mateixos sentiments i les mateixes disposicions de fraternitat, cooperació i comunió en l'Amor i la Veritat. L'Esperit Sant ha de conduir-nos a la preparació del gran dia de la reconstitució de la unitat plena, quan i com vulgui Déu. Aleshores, podrem alegrar-nos plenament.

1. Hem recordat amb gratitud les reunions dels nostres predecessors respectables beneïts per Déu, els quals van mostrar al món la urgència de la unió i van marcar el camí a fi d'arribar-hi a través del diàleg, de l'oració i de la vida eclesiàstica quotidiana. El Papa Pau VI i el Patriarca Atenàgoras I pelegrins a Jerusalem, on Jesucrist va morir i va ressuscitar per a la salvació del món, es van reunir novament aquí, en el Fanar, i a Roma. Ens van llegir una declaració comuna, que conserva tot el seu valor, remarcant que el veritable diàleg d'amor ha de sostenir i inspirar totes les relacions entre les persones i entre aquestes Esglésies, «ha de basar-se en la plena confiança en l'únic Senyor Jesucrist, en el mutu respecte de les tradicions respectives » ("Tomos Agapis", 195). De cap manera no hem oblidat l'intercanvi de visites entre sa Santetat el Papa Joan Pau II i sa Santetat el Patriarca Demetri I. Exactament durant la visita del Papa Joan Pau II, la seva primera visita ecumènica, va ser anunciada la formació de la comissió mixta pel diàleg teològic entre l'Església Catòlica Romana i l'Església Ortodoxa. Hi van participar les nostres Esglésies darrere del proclamat objectiu de la reconstitució de la plena comunió.

Pel que fa a les relacions entre les Esglésies de Roma i de Constantinopla, no podem oblidar-nos de l'acte oficial, a través del qual van ser relegats a l'oblit els vells anatemes, que influenciaven de manera negativa les relacions de les nostres Esglésies a través dels segles. Encara no hem aprofitat prou totes les conseqüències positives que se'n deriven per al nostre camí cap a la plena unitat. La Comissió Mixta està cridada a fer-hi una aportació important. Exhortem els nostres fidels a que es comprometin en un rol actiu en aquest procés a través de la pregària i de gestos significatius.

2. Durant la reunió plenària de la Comissió Mixta pel diàleg teològic, que va tenir lloc a Belgrad recentment, i que va gaudir de la generosa hospitalitat de l'Església Ortodoxa de Sèrbia, vam expressar la nostra alegria profunda per la represa del diàleg teològic. Després d'una interrupció d'alguns anys, a causa de diverses dificultats, la Comissió va poder treballar novament amb esperit d'amistat i de cooperació. Examinant el tema «Sinodalitat i Autoritat en l'Església» a nivell local, regional i universal, va iniciar una fase d'estudi sobre les conseqüències eclesiològiques i canòniques de la naturalesa sacramental de l'Església. Aquesta fase permetrà afrontar algunes de les qüestions bàsiques que encara són objecte de controvèrsia. Estem decidits a donar suport permanent i contínua, com en el passat, al treball encomanat a aquesta Comissió i a acompanyar els seus membres amb les nostres oracions.

3. Com a pastors, hem reflexionat en primer lloc en la missió de la proclamació de l'Evangeli al món d'avui. Aquesta missió, «Aneu doncs i feu deixebles a totes les gents» (Mt 28, 19), és més actual i necessària que mai, fins i tot en les nacions tradicionalment cristianes. A més, tampoc no podem ignorar l'augment de la secularització, del relativisme i del nihilisme, sobretot en el món occidental. Tot això exigeix un anunci de l'Evangeli renovat i potent, adaptat a les cultures del nostre temps. Les nostres tradicions constitueixen per a nosaltres un patrimoni, que hem de compartir, promoure i mantenir actual constantment. Per això hem d'enfortir la cooperació i el nostre testimoni comú a totes les nacions.

4. Hem considerat positivament el camí de la formació de la Unió Europea. Els precursors d'aquesta gran iniciativa no han de deixar de tenir en compte tots els punts de vista, que afecten la persona humana i els seus drets inalienables, especialment la llibertat religiosa, que és prova i garantia del respecte de tota altra llibertat. En tota iniciativa d'unió és necessari protegir les minories amb les seves tradicions culturals pròpies i les seves particularitats religioses.

A Europa, mantenint-nos sempre oberts cap a les altres religions i cap a les seves aportacions a la cultura, hem d'unir els nostres esforços per a preservar-ne les arrels cristianes, les seves tradicions i els seus valors cristians, a fi que assegurem el respecte de la història i contribuïm també a la cultura de la futura Europa, amb la qualitat de les relacions humanes a tots els nivells.

En aquest context, com podem no evocar els nombrosos testimonis antiquíssims i l'herència lluminosa cristiana del lloc on ens trobem, començant per les paraules del llibre dels Fets dels Apòstols, que recorda la figura de Sant Pau, apòstol de les nacions. En aquest lloc es van trobar el missatge de l'Evangeli i l'antiga tradició cultural. Aquest vincle, que tant ha contribuït en la nostra herència cristiana comuna, es conserva actual i donarà nous fruits en el futur en la promoció de l'Evangeli i per a la nostra unió.

5. Les nostres mirades es giren cap als llocs del món d'avui, on viuen els cristians, i cap a les dificultats que afronten, concretament la fam, les guerres i el terrorisme, i també cap a les diverses formes d'abús dels pobres, dels immigrants, de les dones i dels nens. Catòlics i ortodoxos són cridats a assumir accions concretes conjuntes a favor del respecte dels drets humans de tot home, creat a imatge i semblança de Déu, i del seu desenvolupament econòmic, social i polític. Les nostres tradicions teològiques i morals poden oferir una base sòlida d'ensenyament i acció comunes. Desitgem primer de tot proclamar que el crim d'innocents en nom de Déu és una ofensa contra ell i contra la dignitat humana. Tots hem de comprometre'ns en una renovada diaconia de l'home i per a protegir la vida humana, tota vida humana.

Portem profundament en el nostre cor la pau a l'Orient Mitjà, on va viure nostre Senyor, va sofrir, va morir i va ressuscitar, i on viuen des de fa molts segles molts germans cristians. Desitgem ferventment la reconstitució de la pau en aquesta terra, que es reforci la convivència entre les seves diverses poblacions, entre les Esglésies, i entre les diferents religions que s'hi troben. Per aquest motiu recolzem el desenvolupament de relacions més estretes entre els cristians i a un diàleg interreligiós autèntic i fidel, amb la perspectiva d'una lluita contra tot tipus de violència i discriminació.

6. Davant dels grans perills per al Medi ambient, volem també expressar la nostra preocupació per les conseqüències negatives per a la humanitat i per a tota la creació que poden produir-se per un determinat desenvolupament tecnològic i econòmic sense límits. Com a líders religiosos, considerem que la nostra obligació consisteix a donar suport i animar tots els esforços que s'han realitzat i que es realitzen per a la protecció de la creació de Déu i per al lliurament a les noves generacions d'un món en el que puguin viure.

7. Finalment, el nostre pensament s'adreça a tots vosaltres, fidels d'ambdues Esglésies presents en tot el món, bisbes, preveres, diaques, monjos i monges, homes laics i dones, compromesos en qualsevol servei eclesial, i a tots els batejats. Saludem en Crist tots els altres cristians, assegurant-los la nostra oració i la nostra bona disposició per al diàleg i la cooperació. Us saludem a tots vosaltres amb les paraules de l'Apòstol de les nacions: «Us desitgem la gràcia i la pau de part de Déu, el nostre Pare, i de Jesucrist, el Senyor.»

El Fanar, 30 de novembre de 2006

Benet XVI

Bartomeu I